

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -ARALIK 2016 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2016 Yılı Aralık Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2016 Yılı Gelişmeleri	3
2.1. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 31.12.2016)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -ARALIK 2016 VERİLERİ-

1. 2016 Yılı Aralık Ayı Gelişmeleri

1.1. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2016 yılı Aralık ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 4,5 milyar TL olan 476 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 13.587 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2014	33	400	433	1.501	5.924	7.424	1.127	16.108	17.235
2015	21	606	627	1.069	10.330	11.399	1.017	18.971	19.988
2016	21	455	476	278	4.220	4.498	599	12.988	13.587

Aralık ayında düzenlenen 476 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 455 adedi yerli firmalar, 21 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 4,2 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 278 milyon TL'dir.

1.2. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2016 yılı Aralık ayında verilen teşvik belgelerinin 158 adedi I. Bölgede, 88 adedi II. Bölgede, 69 adedi III. Bölgede, 76 adedi IV. Bölgede, 37 adedi V. Bölgede ve 48 adedi VI. Bölgededir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	149	213	158	3.755	4.997	1.386
II.Bölge	90	104	88	1.445	2.066	1.142
III.Bölge	61	92	69	1.126	1.167	824
IV.Bölge	33	76	76	283	1.280	645
V.Bölge	42	63	37	402	1.151	291
VI.Bölge	55	77	48	229	307	210
Muhtelif Bölgeler*	3	2	0	184	431	0
Toplam	433	627	476	7.424	11.399	4.498

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 1,4 milyar TL'si I. Bölgede, 1,1 milyar TL'si II. Bölgede, 824 milyon TL'si III. Bölgede, 645 milyon TL'si IV. Bölgede, 291 milyon TL'si V. Bölgede ve 210 milyon TL'si VI. Bölgededir.

Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	%34	%34	%33	%51	%44	%31
II.Bölge	%21	%17	%18	%19	%18	%25
III.Bölge	%14	%15	%15	%15	%10	%18
IV.Bölge	%7	%12	%16	%4	%11	%14
V.Bölge	%10	%10	%8	%5	%10	%7
VI.Bölge	%13	%12	%10	%3	%3	%5
Muhtelif Bölgeler*	%1	%0,3	%0	%3	%4	%0
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2016 yılı Aralık ayında düzenlenen 476 adet belgenin 350 adedi komple yeni yatırım, 85 adedi tevsi, 41 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Aralık ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 4,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 3,3 milyar TL'si komple yeni yatırım, 740 milyon TL'si tevsi ve 498 milyon TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım 4(milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2014	275	4.088	102	2.073	56	1.263	433	7.424
2015	485	6.930	96	2.373	46	2.096	627	11.399
2016	350	3.261	85	740	41	498	476	4.498

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Aralık ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 4,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 901 milyon TL'si Enerji sektöründe, 1,4 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 2,2 milyar TL'si İmalat sektöründe, 18 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	40	539	124	158	3.637	8.688	224	3.195	8.237	11	54	186
2015	200	2.143	597	176	4.152	8.224	239	5.049	11.046	12	54	121
2016	139	901	334	119	1.412	5.876	211	2.166	7.323	7	18	54

1.5. Aralık Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Aralık ayında düzenlenen 476 adet yatırım teşvik belgesinin 256 adedi Bölgesel ve 220 adedi Genel mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 4,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 3 milyar TL'si Bölgesel ve 1,5 milyar TL'si Genel mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	255	4.954	14.155	3	469	542	174	1.865	2.499	1	136	39
2015	288	4.056	13.860	9	2.525	2.265	330	4.818	3.863	0	0	0
2016	256	3.032	11.374	0	0	0	220	1.466	2.213	0	0	0

2. 2016 Yılı Gelişmeleri

2.1 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2016 yılında, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 97,8 milyar TL olan toplam 5.161 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 141.356 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2014	252	3.707	3.959	11.939	52.565	64.503	12.179	131.126	143.305
2015	224	4.328	4.552	33.794	65.280	99.074	10.412	131.359	141.771
2016	229	4.932	5.161	30.813	66.966	97.780	14.255	127.101	141.356

2016 yılında düzenlenen 5.161 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 4.932 adedi yerli firmalar, 229 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 67 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 30,8 milyar TL'dir.

2.2. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2016 yılında verilen teşvik belgelerinin 1.534 adedi I. Bölgede, 1.014 adedi II. Bölgede, 813 adedi III. Bölgede, 676 adedi IV. Bölgede, 662 adedi V. Bölgede, 444 adedi VI. Bölgede ve 18 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I.Bölge	1.418	1.507	1.534	27.620	22.952	47.275
II.Bölge	699	886	1.014	11.331	15.085	17.465
III.Bölge	580	666	813	10.216	18.474	7.180
IV.Bölge	439	494	676	5.307	9.535	11.089
V.Bölge	356	477	662	4.605	5.820	6.137
VI.Bölge	450	510	444	4.113	2.229	2.464
Muhtelif Bölgeler*	17	12	18	1.312	24.979	6.169
Toplam	3.959	4.552	5.161	64.503	99.074	97.780

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 47,3 milyar TL'si I. Bölgede, 17,5 milyar TL'si II. Bölgede, 7,2 milyar TL'si III. Bölgede, 11,1 milyar TL'si IV. Bölgede, 6,1 milyar TL'si V. Bölgede, 2,5 milyar TL'si VI. Bölgede ve 6,2 milyar TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I. Bölge	%36	%33	%30	%43	%23	%49
II.Bölge	%18	%19	%20	%18	%15	%18
III.Bölge	%15	%15	%16	%16	%19	%7
IV.Bölge	%11	%11	%13	%8	%10	%11
V.Bölge	%9	%11	%13	%7	%6	%6
VI.Bölge	%11	%11	%8	%6	%2	%3
Muhtelif Bölgeler*	%0,4	%0,3	%0,3	%2	%25	%6
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2016 yılında düzenlenen 5.161 adet belgenin 3.866 adedi komple yeni yatırım, 929 adedi tevsi, 366 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Aralık döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 97,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 54,2 milyar TL'si komple yeni yatırım, 34,9 milyar TL'si tevsi ve 8,7 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2014	2.533	44.199	1.050	15.635	376	4.669	3.959	64.503
2015	3.226	76.233	941	15.567	385	7.273	4.552	99.074
2016	3.866	54.207	929	34.886	366	8.686	5.161	97.780

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

2016 yılında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 97,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 25,5 milyar TL'si Enerji sektöründe, 44,1 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 24,4 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 3,8 milyar TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	272	10.411	2.151	1.315	26.805	68.757	2.212	25.314	68.337	160	1.973	4.060
2015	844	37.764	4.194	1.544	34.652	69.222	2.034	24.246	66.260	130	2.411	2.095
2016	1.856	25.548	4.933	1.256	44.103	68.441	1.952	24.379	65.539	97	3.750	2.443

2.5. 2016 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

2016 yılında düzenlenen 5.161 adet yatırım teşvik belgesinin 2.083 adedi Bölgesel, 8 adedi Büyük Ölçekli, 3.068 adedi Genel ve 2 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 97,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 47,4 milyar TL'si Bölgesel, 4,7 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 42,3 milyar TL'si Genel ve 3,4 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2014	2.271	35.840	108.890	14	5.011	2.590	1.670	22.789	31.547	4	863	278
2015	2.307	28.341	105.270	25	29.113	5.094	2.212	29.003	30.636	8	12.616	771
2016	2.083	47.386	102.466	8	4.655	7.316	3.068	42.337	30.574	2	3.402	1.000

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 31.12.2016)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Aralık 2012 tarihinden Aralık 2016 sonuna kadar 20.695 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 19.612 adedi yerli firmalar, 1.083 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 303,7 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 97,7 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.083	19.612	20.695
Sabit Yatırım (milyon TL)	97.732	303.744	401.476
İstihdam	65.924	648.469	714.393

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %34, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %11, V. Bölge %10, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %1 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %38, II. Bölgenin payının %16, III. Bölgenin payının %13, IV. Bölgenin payının %10, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %5 ve Muhtelif Bölgelerin payının %12 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	7.011	3.749	3.107	2.353	2.142	2.252	81	20.695
Sabit Yatırım (Milyon TL)	153.753	66.065	53.102	39.845	24.326	17.949	46.435	401.476
İstihdam	277.724	103.932	79.557	62.300	65.419	121.917	3.544	714.393

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Aralık 2012 –Aralık 2016 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
%Belge Adedi	%34	%18	%15	%11	%10	%11	%1	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%38	%16	%13	%10	%6	%5	%12	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Aralık 2012 tarihinden Aralık 2016 sonuna kadar düzenlenen 20.695 adet teşvik belgesinin 13.667 adedi Komple Yeni Yatırım, 5.178 adedi Tevsi ve 1.850 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 401,5 milyar TL’lik toplam sabit yatırım tutarının 269,1 milyar TL’si Komple Yeni Yatırım, 98,8 milyar TL’si ise Tevsi Yatırım’dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	13.667	5.178	1.850	20.695
Sabit Yatırım (milyon TL)	269.052	98.802	33.622	401.476
İstihdam	540.850	144.879	28.664	714.393

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Aralık 2012 tarihinden Aralık 2016 sonuna kadar düzenlenen 20.695 adet yatırım teşvik belgesinin 10.735 adedi Bölgesel, 77 adedi Büyük Ölçekli, 9.857 adedi Genel ve 26 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 401,5 milyar TL’lik sabit yatırım tutarının 168,1 milyar TL’si Bölgesel, 57 milyar TL’si Büyük Ölçekli, 138,2 milyar TL’si Genel iken 38,2 milyar TL’si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	10.735	77	9.857	26	20.695
Sabit Yatırım (milyon TL)	168.076	57.018	138.199	38.184	401.476
İstihdam	530.965	22.924	155.398	5.106	714.393

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Aralık 2012 tarihinden Aralık 2016 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 401,5 milyar TL’lik toplam sabit yatırım tutarının 110,9 milyar TL’si Enerji, 133,8 milyar TL’si Hizmetler, 138,2 milyar TL’si İmalat, 18,5 milyar TL’si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	3.244	110.935	17.332
Hizmetler	6.011	133.792	317.840
İmalat	10.622	138.205	355.383
Madencilik	818	18.544	23.838
TOPLAM	20.695	401.476	714.393

(*) Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.